

St. Olavs Hospital

Universitetssykehuset i Trondheim

Psykisk Helsevern

Ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging – region Midt

Besøksadresse:
Schwachs gt. 1

Telefon: 72 82 20 05
Telefaks: 72 82 20 33

Det Kongelige Barne- og likestillingsdepartementet
Barne- og ungdomsavdelingen
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

BARNE- og UNGDOMSAVDELINGEN
INNOVATIONSPROJEKT
Saksnummer: 410-01
Dato: 30-9-2011
Saksbehandler: 201101407-026

Deres ref: 201101407-/LFO

Vår ref: RVTS-Midt/IO-Is

Høring- Forslag til revidert forskrift om barnets talsperson i saker som skal behandles i fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Med dette avgis høringsuttalelse på vegne av Norges RVTS avdelinger:

To av avdelingene har avgitt egne uttalelser, mens de øvrige har delegert oppgaven til vår avdeling- RVTS-Midt

Her er kommentarer fra RVTS-Sør:

Det er foreslått å presisere i forskriften at samtalen med barnet skal tilrettelegges etter barnets alder og modenhet. Etter vår vurdering er dette en selvfølge. Det må formuleres som en plikt fra talspersonenes side at dette er hensyntatt. En viser til FNs barnekomite (general comment nr 12 2009, side 30) om barnets rett til å uttale seg, der er det lagt vekt på viktigheten av et barnevennlig miljø og en barnevennlig metode. De viser også til at barn vil ha behov for ulike grader av støtte og involvering ut fra barnets modenhet og alder (s. 6 i høringsuttalelsen) De berører også et annet viktig punkt, (s.6) at "voksne som skal snakke med barn har behov for forberedelser, ferdigheter og støtte for å kunne utføre oppgaven på en god måte".

Vi er av den oppfatning at dersom barnet skal få uttrykt sin mening på en ivaretagende måte må forholdene ligge tilrett for det. Det innebærer at talspersonen er skolert i samtaleteknikker med barn, at talspersonen har kunnskap til å lese/tolke barnets uttrykk og kan gi nødvendig støtte og involvering i samtalen. Dersom utfallet av denne høringsrunden blir slik høringsuttalelsen foreslår- at talspersonen ikke lenger skal uttale seg selvstendig, kun formidle barnets uttalelser, blir det desto viktigere at selve samtalen har optimale forhold. Pkt. 3.4 kompetanse som talsperson. Talspersonen skal ha praktisk erfaring med arbeid med barn. Det er etter vår vurdering en selvfølge, men i tillegg bør fylkesnemnda forsikre seg om at denne personen også har kunnskaper i samtalemetodikk.

Tilleggscommentar fra RVTS-Midt:

I tillegg til kommentaren på høringsuttalelsen fra RVTS-sør, som vi støtter fullt ut, vil vi tilføye ytterligere under punkt 3.5 Talspersonens oppgave og rolle :

Departementet foreslår at talspersonen ikke lenger skal gi sin selvstendige mening i saken, men kun videreformidle barnets synspunkter og mening i saken.

Vi er av den oppfatning at dette kan gi svært uheldige følger for barn. Når kun de uttalte ord skal formidles fra barnesamtaler, står man i fare for å se helt bort fra at barn i mange sammenhenger ikke er i stand til å sette ord på opplevelser de er utsatt for. Opplevelser kan være så traumatiske at barna har ingen ord for det som har skjedd, men viser det gjennom kroppsspråk og adferd at de er utsatt for traumatiske opplevelser. En erfaren barneterapeut eller godt kvalifisert talsperson kan se om kroppsspråk eller adferd til barnet, gir indikasjoner på om barnet kan være utsatt for vold, seksuelle overgrep eller grov omsorgsvikt.

Et annet moment som kan bidra til at barn blir tause, er frykt for represalier på seg selv eller nære omsorgspersoner. Faren for represalier krever sikkerhet både for barn og utsatt omsorgsperson, i etterkant av samtalen med talspersonen. Når følelsen av trygghet er på plass kan det gi større mulighet for barn å sette ord på hendelser. Men før vi får slikt på plass er det viktig at talspersonen kan komme med uttalelser som går utover det barna selv har greid å sette ord på.

Kort oppsummert så mener RVTSene at det på den ene side vil være uklokt, og på den annen side svekke barnas rettsikkerhet, om man fratår talspersonen retten – men ikke plikten – til å være noe mer enn en passiv formidler av det talte ord.

Trondheim 26.09.2011

For RVTS

Ingrid Olavsdotter Nesland
Leder ved RVTS-Midt

Leif Strøm
Saksbehandler